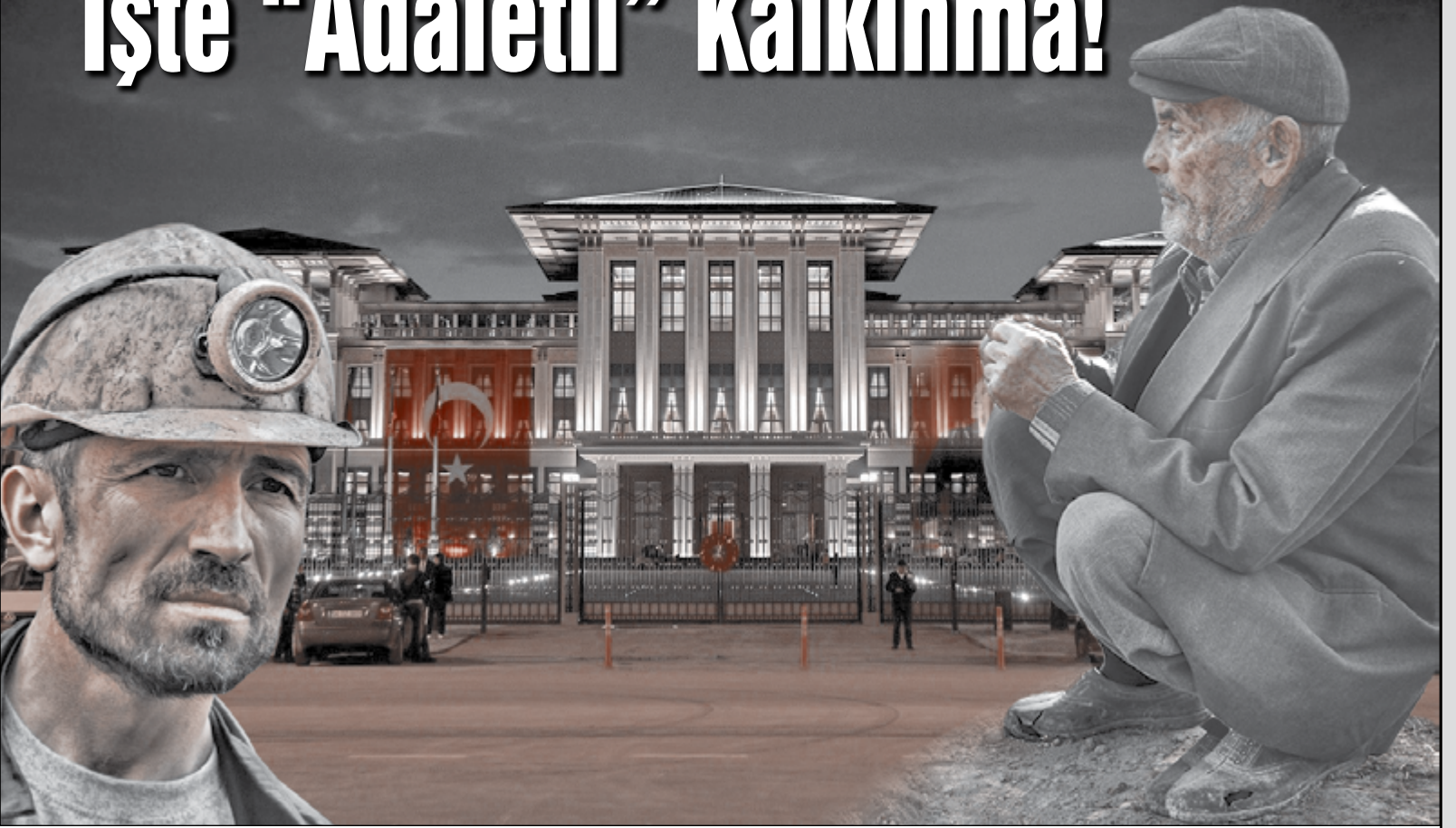

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Aralık 2014 • No:81

İşçiye Cefa, Sermayeye Sefa: İşte “Adaletli” Kalkınma!

Türkiye, Birleşmiş Milletler'in 2014 Yılı İnsani Gelişmişlik Raporuna göre, 187 ülke arasında 69. sırada bulunuyor. İnsani olmayan koşullarda patronlar ve onların aileleri değil, milyonlarca işçi ve yoksul yaşamaktadır. Demek ki Türkiye'nin 17. büyük ekonomi olmasının işçilere bir faydası yok.

Kardeşler, 2014'ü bitirdik, yeni bir yıl başlıyor. Her yeni yıl yeni umutları ve hayalleri de beraberinde getiriyor. Meselâ yeni bir yıl başlarken, milyonlarca işçi daha yüksek ücret almayı, daha iyi koşullarda çalışıp daha iyi koşullarda yaşamayı umut ediyor. Umutsuz olmuyor, umutsuz yaşamaz insan! Ama “umut fakirin ekmeği, ye Memet ye” deyimindeki gibi de olmamalı. Yalnızca hayal kurmakla umutlar gerçeğe dönüşmez. Umutlarımızı yaşama geçirecek olan yine biz işçileriz. Peki, bunu

nasıl yapacağız? Bu soruyu aklımızda tutalım ve gelin önce içinde bulunduğumuz koşulların bir resmini çekelim.

Ne yazık ki 2014 yılı, işçi sınıfı için kara bir yıl oldu. 301'i Soma'da olmak üzere, 1800'ü aşkın işçi iş kazası adı altında katledildi; binlerce işçi yaralandı, sakat kaldı. Uzayan iş saatleri, taşeronlaştırma, düşük ücretler işçilerin çalışma ve yaşam koşullarını daha da ağırlaştırdı, ağırlaştırıyor. Geçinmek için gece gündüz demeden çalışmak zorunda kalıyoruz. Çünkü

hayat pahalılığı hepimizin belini büküyor. Meselâ fiyatların genel düzeyde yükselmesiyle paranın değer kaybetmesi anlamına gelen enflasyon %10'a çıkmış durumda. Böylece milyonlarca işçi ve ailesinin satın alma gücü hayat pahalılığı karşısında eriyip gidiyor. Ama buna rağmen ücretler yerinde saymaya devam ediyor. İşçi ücretlerine yapılan zam kimi işyerlerinde 30-40 lirayı bile geçmiyor.

Patronlar sınıfı ve onların hizmetkârı olan AKP hükümeti, işçi ücretlerinin yükselmesini engellemek için büyük bir çaba harcıyor. Asgari ücrete yapılacağı açıklanan %3'lük zam bu gerçeği gözler önüne seriyor. AKP, işçilerin yaşam koşullarını umursamadan, %3'lük zammı hükümet programına koymuş bulunuyor. Böylece asgari ücret yine sefalet ücreti olarak kalacak. Bu, işçilerle dalga geçmekten başka bir şey değildir. Bizzat TÜİK'in açıklamalarına göre 5-6 milyon işçi asgari ücret alıyor. Asgari ücretin çok az üzerinde ücret alanları da eklediğimizde, bu sayı ikiye katlanmaktadır. Asgari ücretin düşük tutulması demek, tüm işçi ücretlerinin düşük tutulması demektir. Zira patronlar, asgari ücrete yapılan zammı temel alıyor ve buna göre zam yapıyorlar. En düşük kiranın 500 lira olduğu ve hayat pahalılığının alıp başını gittiği koşullarda bir işçi ailesi asgari ücretle nasıl geçinebilir?

Adına kapitalizm denen sömürü düzeninde biz işçiler sefalet koşullarına mahkûm ediliyoruz. Örneğin sendikaların yaptığı araştırmaya göre, 4 kişilik bir ailenin açlık sınırında yaşayabilmesi için bile 1280 liraya ihtiyaç var. Yoksulluk sınırı ise 4000 liradır. Bu demek oluyor ki, asgari ücret ya da onun biraz üzerinde bir ücret alan milyonlarca işçi açlık sınırında yaşamaktadır. Bu durum, işçileri fazla mesailere kalmaya itmektedir. Gelirlerini bir parça arttırmak isteyen işçiler, gece gündüz çalışmakta, işle ev arasında ömür tüketmektedirler.

İşçilerin yaşam koşulları giderek kötüleşmesine rağmen, AKP hükümeti, Türkiye'nin 17. büyük ekonomi olduğunu söyleyerek bizleri gurur duymaya çağırıyor. "Büyüyen Türkiye"de kişi başı milli gelir 10 bin dolara yükselmiş! Nasıl? Hangi işçinin eline yılda 10 bin dolar geçmektedir? Böyle bir şey yok. Gözümüzün içine baka baka yalan söylüyorlar. Bir yıl içinde üretilen toplam değeri ve bu arada işçilerin ürettiği ama patronların el koyduğu zenginliği tüm nüfusa bölüyorlar. Bu şekilde birden bire kâğıt üzerinde kişi başına milli gelir 10 bin dolar oluyor. Yani güya çocuklar dâhil her aile ferdine 10 bin dolar düşüyor! Yalan dolanla işçiler aldatılmak isteniyor. Evet, Türkiye büyüyor, ama işçiler sefalet koşullarında yaşıyor. Çünkü gerçekte patronların sermayesi büyüyor, zenginle yoksul arasındaki gelir eşitsizliği derinleşiyor.

Meselâ 34 OECD ülkesi arasında Türkiye, gelir eşitsizliğinde en kötü durumdaki ikinci ülke konumunda bulun-

Devletin topladığı verginin büyük kısmı işçi-emekçilerden toplanmaktadır. İşçi sınıfı, katma değer ve özel tüketim vergileri adı altında soyulmaktadır. Ancak vergiler bizlerden toplanmasına rağmen, bizlerin ihtiyacı için harcanmıyor. Hepimiz şu soruyu sormalıyız: Eğitim, sağlık, ulaşım neden parasız değil?

yor. AKP hükümeti "büyüyen Türkiye" ile gurur duymamızı istiyor ama bu Türkiye, Birleşmiş Milletler'in 2014 Yılı İnsani Gelişmişlik Raporuna göre, 187 ülke arasında 69. sırada bulunuyor. İnsani olmayan koşullarda patronlar ve onların aileleri değil, milyonlarca işçi ve yoksul yaşamaktadır. Demek ki Türkiye'nin 17. büyük ekonomi olmasının işçilere bir faydası yok. Ekonominin büyük olmasıyla işçilerin yaşam koşulları arasında bir bağ olsaydı, dünyanın 2. büyük ekonomisi olan Çin'deki işçilerin durumunun bir hayli iyi olması gerekirdi. Oysa Çin insani gelişmişlik sıralamasında 101. sırada yer alıyor.

Kapitalist kâr düzeni sınıf ayrımları, eşitsizlik ve mantıksızlık üzerine kurulmuştur. Şu hale bir bakın! Paraya para demeyen Koç, Ülker, Sabancı, Ağaoğlu, Albayrak, Cengiz Kolin, Süttaş ve daha pek çok holding patronu ile asgari ücretli işçi aynı dolaylı vergiye tâbidir. Yani Rahmi Koç da İşçi Ahmet de peynir alırken aynı vergiyi ödemektedir. Böylece devletin topladığı verginin büyük kısmı işçi-emekçilerden toplanmaktadır. İşçi sınıfı, katma değer ve özel tüketim vergileri adı altında soyulmaktadır. Ancak vergiler bizlerden toplanmasına rağmen, bizlerin ihtiyacı için harcanmıyor. Hepimiz şu soruyu sormalıyız: Eğitim, sağlık, ulaşım neden parasız değil?

Sağlık, eğitim ve ulaşım gibi sosyal harcamalara daha fazla bütçe ayrılmasını istediğimizde AKP hükümeti bin dereden su getirip talebimize "hayır" diyor. Devletin kasasında para yok diyorlar. Ama Erdoğan kendisi için 1000 odalı saray yaptırabiliyor. Cumhurbaşkanlığı'nın bütçesi %97 oranında arttırılabiliyor. Gereksinim olmamasına rağmen ihtişamlı bir saray yaptıran Erdoğan, güç gösterisi yapmak ve tarihe geçmek istiyor. Gelen eleştiriler üzerine ise şöyle diyor: "İtibardan tasarruf olmaz." Kimin itibarı? İki yakasını bir araya getiremeyen milyonlarca işçinin itibarı ne olacak? Ya Ermenekli madenci babası Recep Amca'nın itibarı? Erdoğan kendisine saray yaptırdığı güç gösterisi yaparken, o sarayın yapılması için vergi adı altında soyulan Recep Amca yırtık kara lastik giymektedir. İşte kapitalist kâr düzeninin özeti!

İçinde yaşadığımız koşulların resmi böyle. İşte en baştaki soruya geldik yine, ne yapacağız? Bir araya gelmekten, örgütlenmekten ve sınıf bilinçli işçiler olarak mücadeleye etmekten başka çıkış yolumuz yok. Şu anda en can yakıcı sorunlarımızın başında düşük ücretler, uzun iş saatleri, taşeronlaştırma ve iş cinayetleri geliyor. İşçilerin örgütü UİD-DER, tam da bu sorunlar etrafında bir mücadele kampanyası başlatmış durumda: "Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine ve Taşeronlaştırmaya Hayır!" Tüm işçi kardeşlerimiz bu kampanyaya omuz vermelidir. Bu kampanyanın güçlenmesi ve tüm işçilerin bu mücadeleye katılması demek, içinde yaşadığımız kötü koşulları değiştirmeye başlamak demektir. ■

**Düşük Ücretlere
Uzayan İş Saatlerine
Taşeronlaştırmaya**

Hayır

Taşeronlaştırma: Düşük Ücret, İş Cinayeti, Sendikasızlaştırma!

Taşeronlaştırma demek, işçilerin uzun saatler boyunca, düşük ücretler karşılığında, kadrolu işçilerin sahip olduğu hakların birçoğundan yoksun halde çalıştırılması demektir. Taşeron işçisinin iş güvencesi olmadığı gibi, iş güvenliği tedbirleri de işyerlerinin duvarlarına asılan uyarı levhalarından ibarettir.

Dünya genelinde 1980'li yıllardan itibaren uygulamaya konan taşeron çalışma sistemi, Türkiye'de 90'lı yıllarda uygulanmaya başlandı. Yaygınlık kazanmasıysa AKP iktidarı döneminde oldu. Son 12 yılda taşeron işçi sayısı 6 kattan fazla artarak 400 binden 2,5 milyona ulaştı. Patronlar için tatlı kâr kaynağı haline gelen ve işçilerin sömürsünü katmerleştiren taşeronlaştırma sayesinde Türkiye ekonomisi dünya genelinde 17. sıraya yükseldi.

Taşeronluk İş Yasası'nda alt işverenlik adıyla geçiyor. Belli bir işyerinde işin çeşitli bölümlerinin alt işverenlerce yapılması taşeronluk ilişkisi olarak tanımlanıyor. Başlangıçta, tekstil ve inşaat sektörlerinde işyerlerinin yemekhane, temizlik ve güvenlik gibi bölümleri taşerona verildi. Gün geçtikçe asıl işlerin yapıldığı ana bölümler dâhil, teknik hizmetler, bakım onarım, taşımacılık bölümleri de taşeron şirketlere devredildi. Bugün belediyelerden okullara, tersanelerden maden ocaklarına, hastanelerden askeri işyerlerine kadar tüm işkollarında taşeronluk temel iş ilişkisi haline gelmiş durumda. Milyonlarca işçi, kadrolu olarak değil, taşeron firmalara bağlı olarak çalıştırılıyor. Kadrolu işçilerle aynı işi yaptıkları halde ücretleri daha düşük. Patronlar taşeronlaştırma sayesinde kârlarına kâr katıyorlar. Özellikle taşeron şirketler eliyle işçilerin ikramiye gibi sosyal hakları ortadan kaldırıldı, ücretler yerinde saymaya devam etti. Kısa süreli sözleşmelerle çalıştırılan taşeron işçiler, işten atıldıklarında kıdem tazminatı da alamıyorlar. En kötüsü ise, iş cinayetlerinde hayatını kaybeden işçilerin sayısının daha da artmış olmasıdır. 2014'ün ilk 11 ayında 1723 işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybetti.

İş Yasası'nda kıdem tazminatı, ikramiye ve yıllık izin gibi haklara tüm işçilerin sahip olduğu ifade edildiği halde, taşeron şirketler işçilerin bu haklarını vermiyorlar. Taşeronlaştırma işçilerin sendikalaşmalarının önüne büyük engeller diyor. Taşeron firma, işçilerini birden fazla işyerinde, dağınık halde, üstelik geçici iş sözleşmesiyle çalıştırıyor. Hatta aynı fabrika içinde birden fazla taşeron bulunabiliyor. Bu durum işyerlerinde işçilerin yaşanan sorunlar, hak gaspları vb. karşısında birlikte hareket etmelerini engelliyor. Kadrolu-taşeron ayırımı da işçilerin mücadelesini böldüğü için patronların işine geliyor.

Soma maden faciasının ardından doğacak tepkilerden çekinen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, "Taşeron sistemi emeğin sömürsüdür" diyerek günah

çıkartmıştı. Hatta taşeronluğun kaldırılması gerektiğini ve yeni düzenlemeler gerçekleştireceklerini söylemişti. Faruk Çelik ne zaman sıkışsa taşeron sisteminin kaldırılacağını söylüyor. 2008'de tersanelerde iş cinayetlerinin sıkça gerçekleştiği bir dönemde, DİSK'in 13. Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada "Taşeron sisteminin tümünden kaldırılmasını, İş Kanunu'nda yapacağımız değişikliklerle sağlayacağız" demişti. Ama tüm bu sözler yalan oldu, çünkü kendisi de bir patron olan Bakan Çelik'in amacı yalnızca işçileri oyalamaktır. Nitekim aradan geçen zamanda taşeronluk sıçramalı bir şekilde yaygınlaştı.

11 Eylül 2014'te yürürlüğe sokulan torba yasa, "taşeron işçiye müjde" denilerek duyurulmuştu. Aylar önce taşerona kadro verileceği söylentisi dolaşıma sokulmuş ve işçilerde olumlu bir beklenti yaratılmıştı. Her zamanki gibi beklenenin aksi oldu. "Kamuda yeterli nitelik ve sayıda personel olmaması durumunda yardımcı işlerde ihaleye çıkılması"nı sağlayan maddeyle kadrolu işçilerin bile durumu tehlikeye giriyor.

İş saatleri uzadıkça, ücretler düştükçe, taşeronlaştırma yaygınlaştıkça sermaye büyüyor. Artan iş yükü madenlerde, inşaatlarda, yollarda, fabrikalarda iş cinayetlerinin artmasına neden oluyor. Sermaye büyüdükçe işçiler ölüyor. Sermayenin doymak bilmez kâr iştahına karşı, kölece çalışma koşullarına itilen işçilerin tek silahı birlik olmak ve mücadele vermektir. İşçilerin mücadele örgütü ÜİD-DER, "Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine, Taşeronlaştırmaya Hayır!" kampanyasıyla, işçileri kendi çıkarları temelinde birleşmeye, örgütlenip taleplerini haykırmaya çağırıyor. ■

İş saatleri uzadıkça, ücretler düştükçe, taşeronlaştırma yaygınlaştıkça sermaye büyüyor. Artan iş yükü madenlerde, inşaatlarda, yollarda, fabrikalarda iş cinayetlerinin artmasına neden oluyor. Sermaye büyüdükçe işçiler ölüyor. Sermayenin doymak bilmez kâr iştahına karşı, kölece çalışma koşullarına itilen işçilerin tek silahı birlik olmak ve mücadele vermektir.

İşçilerin Hak Mücadelesi Sürüyor

Ankara'da emekçiler için bütçe mitingi

Meclis'te 2015 bütçesi görüşmeleri devam ederken, DİSK ve KESK'in çağrısıyla Ankara Sıhhiye Meydanı'nda "Savaş, Yoksulluk, Talan Bütçesine Karşı Halkçı Bütçe, Demokratik Türkiye" mitingi gerçekleştirildi. Çeşitli şehirlerden otobüslerle Ankara'ya gelen binlerce işçi, Ankara Garı'nda toplanarak Sıhhiye Meydanı'na yürüdü.

Bir konuşma yapan DİSK Genel Başkanı Kani Beko, "Saraylar değil, ekmeğimiz büyüsün" dediklerini belirterek Erdoğan'ın "itibardan tasarruf olmaz" açıklamasını eleştirdi. Beko, "Bu ülkede işçinin yaşamından, işçinin ekmeğinden, işçinin haklarından tasarruf oluyor ama saraylardan tasarruf olmuyorsa batsın o itibarınız!" dedi. KESK Genel Başkanı Lami Özgen ise konuşmasında, bütçe görüşmelerine dair tepki vermeyen Türk-İş ve Hak-İş'i eleştirdi.

Toprak Demirdöküm işçileri haklarını istiyor

Bilecik'te faaliyet gösteren Toprak Holding'e bağlı Demirdöküm'de çalışan işçiler, 2 aydır ücretlerini alamıyorlar. İşçilerin hakları gasp ediliyor ve sendikal hakları tanınmıyor. Bütün bunların üstüne, ücretsiz izne çıkarıldıklarını öğrenen işçiler, otobüslerle İstanbul'a gelerek Şişli'deki holding binası önünde protesto eylemi gerçekleştirdiler. Birleşik Metal-İş Sendikası'nda örgütlenen işçilerin eylemine direnişteki Ülker işçileri de destek verdiler.

Şişli Endüstri Meslek Lisesi önünde toplanan işçiler, "Maaşlarımız Ödensin, Sendika Hakkımız Tanınsın, Toplu Sözleşmeye Oturulsun!" taleplerinin yer aldığı pankartlarını açarak yürüyüşe geçtiler. İşçiler, yürüyüşün sonunda holding binası önünde toplandılar. İşçiler adına basın açıklamasını gerçekleştiren Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu, holding yönetimine seslenerek işçilerin ücretlerinin ödenmesi ve sendikal haklarının tanınarak toplu sözleşme masasına oturulması çağrısı yaptı.

Maltepe Tıp Fakültesi Hastanesi işçileri direnişe geçti

Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde hakları için Dev Sağlık-İş Sendikası'nda örgütlenen 102 işçi işten atıldı. Çadır kurarak direnişe geçen işçiler, 8 Aralıkta bir basın açıklaması gerçekleştirdiler. Eyleme çeşitli hastanelerden gelen işçiler, Genel-İş, HDP ve ÜİD-DER destek verdi. Hastane bahçesinde toplanan işçiler, yaptıkları basın açıklamasıyla hastane yönetimini yanıltan dönme-ye çağırdılar. Sağlık işçileri, hakları ve daha iyi çalışma koşulları için örgütlenmek istiyorlar. İşçi Dayanışması'na konuşan bir işçi, tepkisini, "Hani biz aile idik? Yediğimiz içtiğimiz ayrı gitmezdi. Hani bize 'siz olmasanız ne yaparız' diyorlardı, ne oldu?" sözleriyle dile getirdi. ÜİD-DER Kadın Komitesi de 14 Aralıkta işçileri ziyaret etti ve desteğini sundu.

Direnışler devam ediyor

İstanbul'da, "Ülker büyüdükçe biz küçülüyoruz" diyen Ülker işçilerinin onurlu direnişı sürüyor. İşçiler, uzun çalışma saatlerine, düşük ücretlere, aşağılanmaya sessiz kalan patron yanlısı Öz Gıda-İş'e tepki göstermiş ve istifa ederek DİSK/Gıda-İş'e geçmişlerdi. İşçilerin hakkını aramasına tahammül edemeyen Ülker patronu, işçileri işten atmıştı.

Bursa'da üretim yapan Nestle'de işten atılan 28 işçinin direnişı devam ediyor. Öz Gıda-İş Sendikası, işçilerin taleplerini dikkate almadan toplu sözleşmeyi imzalamıştı. Bunun üzerine işçiler Tek Gıda-İş'e geçmişlerdi. 28 işçi 7 Temmuzda işten çıkartıldı, ama işçiler boyun eğmediler ve hakları için direnişe geçtiler.

Eskişehir'de ICF Isı Cihazları fabrikasında Birleşik Metal-İş Sendikasına üye oldukları için işten çıkarılan işçilerin direnişı 4 ayı geride bıraktı. İşten çıkarılan işçiler, sendikalı olarak işe geri alınana kadar mücadele etmekte kararlı olduklarını ifade ediyorlar.

Lüleburgaz'da DİSK/Gıda-İş'te örgütlenen Danone-Tikveşli işçileri, patronun toplu sözleşme masasına oturmamasını çeşitli eylemlerle protesto ediyorlar. Patronun işten çıkarma hazırlığında olduğunu ifade eden işçiler, derneğimizin web sitesine gönderdikleri mesajda mücadeleye devam edeceklerini bildirdiler. ■

“Fabrika Kızları”

1800'lü yıllarda Amerika'da sanayi yeni yeni fakat çok büyük bir hızla geliyordu. Fabrikalar hızla kuruluyor, makineleşme artıyordu. Buna “sanayi devrimi” deniliyordu. 1814 yılında Amerika'nın Massachusetts (Masaçusets) eyaletinde bir nehir kenarında onlarca fabrika kuruldu. O fabrikaların en büyüğü Lowell adlı bir patrona aitti. Bu nedenle kasabaya Lowell adı verildi. Kasaba fabrikalardan ve fabrikaların etrafındaki yurtlardan oluşuyordu. Yurtlarda 8 bin kadın tekstil işçisi kalıyordu. Yıllar içinde sayıları giderek arttı, 40 bine ulaştı. Yaşları 10 ile 30 arasında değişen bu kadınlar Lowell fabrikalarında durup dinlenmeksizin çalışıyorlardı. Civar kentlerden gelmişlerdi Lowell'a. Onlara “Fabrika Kızları” deniliyordu. Fabrikalara giren pamuğu kumaşa ve giysiye dönüştürüyorlardı. Onlar asla unutulmadılar. Ancak onların bugüne kadar hatırlanmasının nedeni ürettikleri güzel kumaşlar ve giysiler değildi.

Patronlar sınıfı, tıpkı bugün olduğu gibi o yıllarda da işçi sınıfını acımasızca sömürüyordu. Bu düzene “vahşi kapitalizm” deniliyordu. Patronların işçileri sömürmesi üzerine kurulu kapitalizm denen düzende işçiler o gün de bugün de kötü koşullarda yaşıyorlar. Lowell'ın fabrikalarında çalışan kadınlar kötü koşullardan nasiplerini fazlasıyla alıyor, acı çekiyorlardı. Evlerinden, ailelerinden ayrı yaşıyorlardı. Günde 12-16 saat olmak üzere haftanın 6 günü çalışıyorlardı. Erkek işçilere göre çok daha fazla çalışıp çok daha az ücret alıyor-

lardı. Baskı ve hakaretlere maruz kalıyorlardı. Pamuk ve iplik tozu içinde çalışıyor, genç yaşta hastalanıyor, ölüyorlardı. Kendilerine dayatılan bu koşullar karşısında sessiz kalmaları, her şeye boyun eğmeleri bekleniyordu. Fabrika sahiplerinin dayattığı kurallar arasında her Pazar kiliseye gitmek ve “ahlâklı olmak” vardı. Yani boyun eğen, haksızlıklara sessiz kalan insanlar olmalarını istiyorlardı. Çalışma koşullarına karşı çıkmak, daha insani koşullar talep etmek en büyük ahlâksızlık sayılıyordu.

Yıllar ilerledikçe patronların saldırıları arttı. On binlerce kadın işçi ücretlerde %15 kesinti yapmak isteyen patronlara grevle cevap verdi ama bu ilk mücadele yenilgiye uğradı. İşçi ücretleri düşürüldü. İki yıl sonra yeni bir saldırı geldi. Yurtlarda yatılı kalan kadınların kiralari arttırıldı. Bunun üzerine 1500 kadın mücadeleye başladı ve Lowell kasabasındaki tüm işçilerin desteğini aldı. Patronlar kira artışı yapamadılar. İrili ufaklı mücadeleler yıllar boyu devam etti.

1845'e gelindiğinde Fabrika Kızları, çok uzun saatler boyunca çalışmaktan bıkmış usanmışlardı. Artık tezgâh başlarında, kaldıkları barakalarda, düzenledikleri eğlencelerde tek bir sohbet konusu vardı: İşgününün 10 saate düşürülmesini istiyorlardı. 10 saatlik işgünü için mücadeleye başladılar. Toplantılar, mitingler, grevler yapıldı. İmza kampanyaları düzenlendi. İşçi gazeteleri, bültenleri çıkarıldı. Bu gazeteler Fabrika Kızları'nın sesi oldu. Elden ele dolaşan bültenlerde, gazetelerde işçi kadınların talepleri anlatılıyor, tüm işçiler mücadeleye çağırılıyordu. Her yerde konuşmalar yapılıyordu. Kadın işçiler örgütlenip güçlendikçe patronlar korkuya kapılıyorlardı. Kadın işçilerin mücadelesi, sonunda işgününün 14 saatten 11 saate düşürülmesini sağladı.

Yıllar sonra Lowell patronları krizi bahane ederek fabrikalarını kapattılar. Lowell fabrikaları sessizliğe gömüldü. Ama bu sessizlik Amerika işçi sınıfının yükselen sesi oldu. Lowell'de yetişmiş, patronlara karşı mücadelede ustalaşmış on binlerce kadın çalışmak için Amerika'nın değişik kentlerine dağıldıklarında, o kentlere mücadelelerini de taşıdılar. Fabrika Kızları'nın mücadeleleri Amerika'da kadın işçilerin mücadelesinin dönüm noktası oldu ve kadın-erkek tüm Amerikan işçilerine ilham verdi. Kadın işçilerin eşit işe eşit ücret talebi Lowell'ın fabrikalarından tüm ülkeye yayıldı. Kadın işçilerin mücadelesi hızla büyüdü. İşgününü kısaltma mücadelesi Amerika'da ve dünyada hızla yayıldı. 8 saatlik işgünü hakkının kazanılmasında Amerikan işçilerinin mücadelesi çok büyük rol oynadı.

Lowell fabrikalarının kadın işçileri, işçilerin örgütlendiklerinde ne kadar güçlü olabildiklerini, kadın işçiler mücadelesinde öne çıkınca işçi sınıfının nasıl güçlendiğini dosta-düşmana gösterdi. Fabrikadailmekilmek iplik dokuyan, kumaş dokuyan eller; işçi sınıfının bugün sahip olduğu hakların kazanılmasında da tüm hünerlerini ortaya koydular. Biz emekçi kadınlar; işçi kız kardeşlerimizin, Fabrika Kızları'nın alınterine, bize bıraktıkları mirasa sahip çıkacağız. Mücadelede öne çıkacak, sömürüye son vermek için, sınıfımızın kurtuluşu için ter akıtacağız. ■

Yoksulların Ateşi Zalimleri Yakacak

ABD'de isyan

Geçtiğimiz Ağustos ayında ABD'nin Missouri eyaletine bağlı Ferguson kentinde beyaz bir polis, siyah bir genç sokak ortasında katletmişti. Bu olayın ardından hem siyah hem de beyaz emekçiler sokaklara dökülerek cinayetin hesabının sorulmasını istemişlerdi. Emekçiler, içine itildikleri zor yaşam koşullarına, ayrımcılığa ve baskılara haftalar boyunca isyan ettiler. ABD'li egemenlerin hizmetindeki polis ise katliamlarına devam etti. 9 Ağustosta 18 yaşındaki Michael Brown'un öldürülmesinden 10 gün sonra, 23 yaşında engelli bir siyah genç daha polis tarafından katledildi. Geçtiğimiz haftalarda bir parkta oyuncak tabanca ile oynayan 12 yaşındaki Tamir Rice, polis kurşunuyla sorgusuz sualsiz öldürüldü.

Bu cinayetlerin ardından Amerikan halkının öfkesini daha da arttıran bir gelişme oldu. Mahkeme, Michael Brown'u vuran polisin yargılanmaması kararı aldı. Hemen ardından Haziran ayında gözaltına alınırken boğularak öldürülen Eric Garner'ın katilinin de yargılanmayacağı açıklandı. Böylece katil polisler aklanmış oluyordu. Siyah yoksulların öldürülmesi ABD'li egemenler için çok da büyük bir sorun değildi! Ama Amerikan yoksulları, işçi ve emekçileri için çocuklarının yaşamı değerli! Onlar ellerinde "siyahların yaşamı önemlidir" dövizleri taşıyarak devletin katliamlar karşısındaki sessizliğine tepki gösteriyorlar.

Kararın ardından Ferguson kasabasının bulunduğu Missouri eyaletinde başlayan gösteriler, ülkenin dört bir yanına yayıldı. Siyah ya da beyaz, ezilen ve sömürülen Amerikan emekçileri kitleler halinde sokaklara döküldüler. Polis, iki gün boyunca olayları bastıramayınca ordu göreve çağrıldı. Tanklar, ağır silahlarla donatılmış zırhlı askeri araçlar sokakları doldurdu. Ama bu baskı kitleleri sindirmeye yetmedi. ABD'nin 37 eyaletinde 170 kentte gösteriler yapıldı. Halk, polisin siyahları öldürmeyi bırakmasını ve adaletin sağlanmasını istiyor.

ABD, dünyanın süper gücü olarak tanımlanıyor. Sömürü düzeninde ancak işçilerin, emekçilerin kanı ve canı üzerinde süper güç olunabiliyor. Bir tarafta dünyanın en büyük servetine sahip bir avuç insan, öte tarafta açlık ve baskı altında tutulan yığınlar var. Ferguson'dan tüm ülkeye yayılan öfke ve eylemler, kapitalizmin yarattığı adaletsizliğe, sefalet ve çelişkilere yöneliyor. Toplumsal huzursuzluk, ABD egemenlerinin hiçbir sorunla karşılaşmadan düzenlerini sürdüremeyeceklerini ortaya koymaktadır. Uzun yıllardır ABD kapitalizminin biriktirdiği çelişkiler kendini, siyah gençlerin katledilmesi üzerinden açığa vuruyor. Bu gelişmeler çok önemli ve tarihidir. ABD'de yükselcek mücadelenin olumlu anlamda tüm dünyayı etkilemesi ve işçi kitlelerini diğer egemenlere karşı harekete geçirmesi kaçınılmazdır. Siyahlar, beyazlar, kadınlar, çocuklar, gençler,

kısacası ezilen ve sömürülen tüm işçi-emekçi kitleler egemenlerin oyunlarını ellerinin tersiyle itip kapitalizmi alaşağı etmek için ileri atılmalıdırlar.

Meksika eylemlerle sarsılıyor

26 Eylülde, Meksika'da öğretmenlerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi, eğitim sisteminin daha adil ve bilimsel temelde düzenlenmesi, harçların düşürülmesi için büyük bir eylem gerçekleştirilmişti. Eyleme polisin azgınca saldırıları sonucu 6 kişi ölmüş, 25 kişi yaralanmış ve 43 öğrenci polis ve uyuşturucu çetelerinin işbirliğiyle kaçırılmıştı. 26 Eylül'den beri ülke genelinde eylemler, grevler gerçekleştirilerek öğrencilerin bulunması talep ediliyor. İşçiler, 1 Aralık-

ABD-Ferguson Eylemleri

ta ulusal grev ilan ettiler, 60 kentte sokaklara çıktılar, devlet binalarını işgal ettiler. Gençler ve öğrenciler grevlere destek verdiler. Hükümete, öğrencilerin derhal bulunması ve istifa çağrısı yapıldı.

Ancak, ne yazık ki polis ve uyuşturucu çeteleri tarafından kaçırılıp katledilen 43 öğrenciden birinin cesedi teşhis edildi. Kaçırılan öğrencilerden biri olan Alexander Mora Venancio'nun cesedi bir toplu mezarda bulundu. Bunun üzerine diğer cesetler için de DNA testi yapılmasına karar verildi. Çocuklarını sağ isteyen ailelerin ve işçilerin, emekçilerin öfkesi daha da büyüdü. Ülke genelinde eylemler devam ediyor.

Kaybedilen öğrenciler Ayotzinapa Öğretmen Okulu'nda okuyorlardı. Bu okul solcu bir geçmişe sahip ve öğrenci eylemlerinde, işçi mücadelelerinde aktif olmakla tanınıyor. Ayotzinapa öğrencilerinin aileleri çocuklarını aramaktan ve hesap sormaktan asla vazgeçmeyeceklerini dile getiriyorlar. Aileler, hem işçilerin içine itildiği sefalet koşullarına hem de katliama olan öfkeleriyle örgütlü mücadeleyi güçlendirmeye çalışıyorlar. Kuşku yok ki, öğrencilerin katledilmesi

ve kaçırılmasıyla başlayan gösteriler, aynı zamanda emekçi kitlelerin kapitalist düzene karşı biriken öfkelerinin de bir ifadesidir.

Peru maden işçileri grevde

Peru'nun en büyük bakır madenlerinden Antamina'da çalışan işçiler, 10 Aralıkta ikramiye ve diğer sosyal haklarını korumak için iş bıraktılar. Aradan bir ay geçmeden ikinci grevin yaşandığı madende, süresiz olarak iş durduruldu. Peru'nun bakır üretiminin üçte biri 2013'te bu madende yapılırken, bu yıl üretim düştü. BHP Billiton, Glencore, Mitsubishi gibi büyük firmaların ortaklık yaptığı Antamina madeninde, ayrıca çinko, kurşun ve gümüş çıkarılıyor. Peru ihracat gelirinin %60'ı minerallerden elde ediliyor. Devletin grevi yasaklamasına rağmen işçiler, haklarını gasp ettirmemekte kararlılar.

Meksika - Kaybedilen 43 öğrenci için yapılan eylemlerden

Endonezya'da genel grev

On binlerce fabrika işçisi Endonezya'nın başkenti Cakarta sokaklarında düşük ücretleri ve taşeron çalışmayı protesto etti. 4 sendika konfederasyonunun örgütlediği ve 10 Aralıkta başlayan gösteriler, tüm ülkede 2 gün sürdü. 25 Kasım'da da 800 organize sanayi bölgesinden on binlerce işçi iş bırakıp, Cakarta'da yürüyüşler gerçekleştirmişlerdi.

İşçiler, geçen ay belirlenen asgari ücretin yeniden görüşülmesi ve kamu sektöründe taşeron çalışmanın kaldırılmasını da kapsayan taleplerini belirttiler. Ayrıca gösterilerde geçen ay petrol fiyatlarına yapılan zamlar da protesto edildi. Cakarta'da 2015'te uygulanacak asgari ücrete %11 oranında zam yapıldı. Bu zam sendikaların talep ettiğinin çok gerisinde kaldı. Sendika temsilcileri belirlenen bölgesel asgari ücretleri kabul etmeyeceklerini belirtiyorlar. Cakarta eyalet başkanı 2015 için asgari ücreti 140 dolar olarak onayladı. Fakat sendikalar minimum 155 dolar talep ediyorlardı.

Sendikalar, işçilerin telefon kontörü, buzdolabı ve baş-

ka temel ihtiyaçların da göz önünde bulundurularak geçim masraflarının hesaplanmasını istiyorlar. Yeni başkan, yakıt sübvansiyonlarında indirim yapacağına söz verdikten sonra göreve gelmişti. Ancak sözlerini tutmadı ve patronlardan yana tutum aldı, yakıt fiyatlarını yükseltti. En az 5 milyon işçinin 2 gün boyunca eyalet başkanı ve başkanlık binası önünde gerçekleştirilen eylemlere katıldığı belirtiliyor.

Bulgaristan'da emeklilik yaşının yükseltilmesi protesto edildi

Bulgaristan Bağımsız Sendikalar Konfederasyonu, emeklilik yaşının yükseltilmesi ve ücretlerin düşürülmesi planını ülke çapında protesto etti. Başkent Sofya'da eylemler gerçekleştirildi. Emeklilik yaşının yükseltilmesi önümüzdeki yıl emekli olacak 15 bin işçiyi etkileyecek. Protestolara katılan işçiler, "Ömür boyu sefalet ücretleri alarak çalışmak istemiyoruz", "Ücretler yükseltilsin" dövizleri taşıyarak taleplerini duyurdular.

Sofya merkezine akan işçiler, "güçlüyüz, bu planı durduracağız" sloganları atarak tepkilerini ortaya koydular. Eylemlere katılan bir işçi şöyle diyordu: "Hükümet bizimle alay ediyor, emekli olmadan öleceğiz. Bu plan durdurulmalı." Bulgaristan'da emeklilik yaşı üç gruba ayrılan işçilere göre değişiyor. Örneğin, işçilerin büyük kısmını oluşturan beden işçilerinde emeklilik yaşı erkeklerde 63 yıl 8 ay, kadınlarda ise 60 yıl 8 ay. Emeklilik maaşı ise ortalama 160 avro.

Belçika'da grevler

Belçikalı işçiler, sendikaların çağrısıyla Kasım ayından bu yana grevler gerçekleştiriyorlar. İşçiler, kemer sıkma politikalarıyla yaşam koşullarının ağırlaştırılmasına ve emeklilik yaşının yükseltilmesine eylemlerle tepkilerini gösteriyorlar. Hükümet, emeklilik yaşını arttırarak 67'ye çıkarmayı, erken emeklilik imkânlarını daraltmayı, enflasyona bağlı ücret artışını iptal etmeyi ve sosyal güvenlik bütçesini azaltmayı planlıyor. İşçiler, gerçekleştirdikleri bölgesel grevlerle 15 Aralıkta ülke genelinde çıkacakları greve hazırlandılar.

Üç taşımacılık sendikasının çağrısıyla 8 Aralıkta gerçekleştirilen greve geniş katılım oldu. Bu üç sendikanın 3 milyonu aşkın üyesi bulunmakta. Grev nedeniyle Brüksel'den Londra ve Paris'e hızlı tren seferleri iptal edilirken, Brüksel havalimanındaki uçuşların neredeyse yarısı yapılamadı. Şehir içi ulaşımda da tren, metro, otobüs ve tramvay seferleri tamamen durdu. Güvenlik görevlileri de dâhil olmak üzere kamu emekçileri hizmet vermediği için bankalar ve çeşitli kamu kuruluşları açılmadı. Üretimi durduran işçiler ise fabrika önlerinde grev ateşi yaktı. 15 Aralıkta ülke genelinde yapılan genel grev, hayatı durma noktasına getirdi ve büyük bir etki yarattı. Sendikalar, eğer hükümet geri adım atmazsa grevlerin devam edeceğini açıkladılar. ■

İşçiler Yeni Kampanya

Kazanıncaya Kadar Mücadeleye Devam Edeceğiz!

■ Maltepe Üniversitesi Hastanesi'nden bir grup direnişçi işçi

Bizler Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde direnişe geçen işçileriz. Hepimiz uzun yıllar bu hastanede emek verdik. İçimizde 17 yıl çalışan arkadaşlarımız var. Hastane yönetimi şimdiye kadar her yıl yüzde iki ya da yüzde üç zam yaptı. 15 yıldır çalışan bir arkadaşımızın en son aldığı maaş 1025 liradır. Bu da onun çalıştığı bölümden kaynaklı. Yoksa 18 yıldır çalışan başka bir arkadaşımız halen 930 lira maaş alıyordu.

Biz de bu yıl toplanıp maaş zamlarını konuşmak için fakülte yönetimi ile toplantı yaptık. Birinci toplantı zamlardan önce idi. Yönetici bize toplantıda “maaşlarınıza zam yapacağız, çok memnun kalacaksınız, bize teşekkür edeceksiniz” dedi. Bir süre sonra da zam açıklandı. Ortalama 20-30 lira zam yaptılar. İnsan çocuğuna harçlık vermeye utanıyor bu parayla. Biz buna karşı çıktık. Bahçede toplantı yaptık. Müdür geldi toplantıya ve bize, “Çalışan çalışır, çalışmayan git-sin. Yaptığınız iş bir paspas. Onu yaptırmak için kimi olsa bulurum” dedi. Hepimiz çok öfkelenedik. Her birimiz o hastanenin kârına kâr katıyorduk. Yıllarca hasta altı temizledik. Hastanede her işi yaptık. Yapılan bu haksızlığa karşı bizler de bir araya gelip toplu olarak sendikaya üye olduk. Onlar da 1 Ekimde içimizden öne çıkan, bizim de sözcümüz olmuş bir arkadaşımızı işten attılar. Sonrasında içimizden 3 kişiyi daha attılar ve bunu 6 Aralıkta toplu olarak işten çıkarılmamız izledi. Hiçbir açıklama yapmadan hepimizi kış günü işsiz bıraktılar. Yönetim arayıp bizi işten çıkardığını haber vermeye bile tenezzül etmedi. Arkadaşlarımız birbirine haber verdi.

Biz şimdi direnişteyiz. Mücadelemize devam ediyoruz. Kazanıncaya kadar da devam edeceğiz. Bazen sohbet ederken birbirimize “keşke bu kadar çok çalışmasaydık. Hiçbir

Uzun iş saatleri, düşük ücretler, iş cinayetleri ve taşeronla ediyor. İşçilerin mücadele örgütü UID-DER, bu gidişata durdurulmasını istiyor. “Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine, Taşeron fabrika bölgelerinde, işçi semtlerinde kent merkezlerinde destek olmaya çağırıyoruz. Kampanyamız şimdiden çok sayıda bölgelerinden kampanyamıza destek veren işçilerin gönderildiği

değeri yokmuş. Emeğimizi sömürüp iyi niyetimizi suiistimal etmişler” diyoruz. Sonra da “biz dürüst insanlarız. Hastaların yattığı yerde bize bu kadar az maaş veriyorsanız, o kadar iş yaparız diyemezdik. Böyle yapsak hastalar mağdur olurdu. Şimdi doğrusu hakkını almak için mücadele etmektir” diyoruz. Hakkımızı mücadele ederek alacağız.

Şimdi içeriye taşeron soktular. Mücadele etmek yerine, işe geri dönen arkadaşları taşerona aldılar. Tabii biz dışarıda direnişteyiz diye içerde şimdi onlara iyi davranıyorlar. Bizim direnişimiz içerdekilere daha şimdiden yol parası, ticket, maaşlarda düzelme gibi kazanımlar sağladı. İçerde işçilere şimdi adam gibi davranıyorlar. Biz de bunları istemiştik. Onlarca yıldır çalışan işçisine bunu vermeyen yönetim şimdi ne oldu da daha dün toplayıp getirdiği işçiye bu kadar kesenin ağzını açtı? Direniş çadırı kalktıktan sonra şimdi verdiklerinin hepsini geri alacaklar. O da yetmeyecek taşeronun canavar yüzünü gösterecekler. Biz bunların farkındayız. Eninde sonunda çıkarıldığımız işimize sendikalı olarak döneceğiz. O yöneticiler başları önde buradan çıkacaklar. Biz buna inanıyoruz.

UID-DER'in kampanyasını da çok anlamlı buluyoruz. Maaşların yükseltilmesini istiyoruz. Taşerona karşı mücadelenizi destekliyoruz. “Susma haykır, taşerona hayır” diyoruz. Herkesin mücadelemizi desteklemesini istiyoruz. Haklıyız, mücadeleyle kazanaçağımız! ■

TAŞERON
İş Kazası ve
Ölüm Demektir
YASAKLANSIN!

Hadımköylü İşçiler Olarak “Biz de Varız” Diyoruz

■ Hadımköy'den bir grup tekstil işçisi

Merhaba. UID-DER bir kampanya başlatarak biz işçiler için çok önemli olan sorunlara dikkat çekmek ve gündeme taşımak için mücadele yürütüyor. Düşük ücretlere, artan iş saatlerine ve taşeronlaştırmaya karşı yürütülen bu kampanya tüm işçiler gibi bizim için de çok önemli.

Bizler tekstil atölyelerinde çalışan işçileriz ve çalışma koşullarımız öyle kötü ki, insan bazen neden çalıştığını sorgular hale geliyor. Her gün 12 saat çalışmamız yetmezmiş gibi bazen bu çalışma saatleri daha da uzuyor, hatta hafta sonları dahi işe çağırılıyor. Buna rağmen aldığımız ücret, bıraktık bir aileyi bir ay geçindirmeyi, elimize geçer geçmez yok olu-

yor ve elde avuçta bir şey kalmıyor.

Düşük ücretlerden dolayı kimi arkadaşlarımız ek iş yapıyor ama işyeri içinde yapmak zorunda kalıyor, çünkü dışarıda ek iş yapacak fırsatımız ve zamanımız kalmıyor. İşyeri içerisinde, kimi işçi arkadaşlarımız çorap satıyor, kimisi piyango bileti satıyor, kimisi köyden gelen gıda maddelerini satıyor.

Asgari ücrete yapılan düşük miktardaki zamlar yüzünden çıkışsızlığa sürüklenen işçiler çeşit çeşit yollar arayarak durumunu kurtarmaya çalışıyor. Ücretlerin sürekli düşmesi yüzünden çok yoğun çalışıyoruz ve bu yüzden hiçbir sosyal yaşantımız kalmıyor.

UID-DER'in başlattığı bu kampanyanın çok doğru ve yerinde bir kampanya olduğunu düşünüyor ve destekliyoruz. Biz işçiler yüz yüze kaldığımız bu haksızlıklara ancak birlik olursak dur diyebiliriz. ■

nyamızı Destekliyor

taştırma işçi sınıfının can yakıcı sorunları olmaya devam etmek amacıyla işçileri bir araya getirecek çalışmaların başlatılmasına Hayır!” adıyla başlattığımız kampanyamızı işçi kardeşlerimize duyuruyor ve onları kampanyamıza katılmaya teşvik ediyor. Bu kampanyada işçinin desteğini almış bulunuyor. Aşağıda, çeşitli işçi kardeşlerimizden gelen mektupları yayınlıyoruz.

Uzayan İş Saatleri, Bozulan Sağlığımız

■ Gebze Organize Sanayi Bölgesi’nden bir grup işçi

Bizler çalıştığımız fabrikada sağlık problemleri ile karşı karşıya kalan işçiler olarak sizlere yaşadıklarımızdan bahsetmek istiyoruz. Bu fabrikada biz 12 saat üzerinden 2 vardiya halinde çalışıyoruz. Haftalık çalışma saati 45 saat iken bizler bu 45 saate ilaveten 150 saate yakın da fazla mesai yapıyoruz. Bu yoğun tempo bizlerde birçok sağlık problemini de beraberinde getirdi. Birçoğumuzda fitik, varis, hemoroid gibi hastalıklar çıkmaya başladı. Üstelik yaş ortalamamızın 30’un altında olduğu düşünülürse ileride bizleri çok parlak bir geleceğin beklemediği görülüyor.

Yaşadıklarımız öyle trajikomik haller alıyor ki bu kadar da olmaz diyebilirsiniz. İlk önce şunu söyleyelim: Birçok işçi arkadaşımız rapor aldığı için işten atılıyor veya kara listelere alınıyorlar. Kara listelere giren arkadaşlarımıza baskı yapılıyor veya daha ağır bölümlerde çalıştırılıyorlar. Biz çalıştığımız bölümde 13 kişiyiz ve 12’imizde sağlık problemi var. Sağlık problemi olmayan arkadaşımız da yoğun çalışma temposu yüzünden sözlüsünden ayrılmak zorunda kaldı. Galiba onun da yakında psikolojik sorunları başlayacak. Artık durumumuzu öyle kabullenmişiz ki hasta olmak veya ameliyat olmak bize normal bir şeymiş gibi geliyor. Kendi aramızda sıraya koyuyor, sırayla ameliyat oluyor ve doktora çıkıyoruz. Ameliyat olan veya doktordan rapor alan arkadaşımız işbaşı yapmadan diğerimiz doktora çıkmıyoruz. O kadar uzun saatler çalışıyoruz ki artık fabrikanın dışında bir yaşam düşünmüyoruz. Bu uygulamayı da işlerin yavaşlamaması için yapıyoruz. Çünkü iş bizim sağlığımızdan daha önemli! Çok çalıştığımız için bazen itiraz ettiğimiz de oluyor. Onlar da “yasada bu var” diyerek bizleri hemen susturuyorlar. Biz de birbirimize bakarak “yasada varmış ne yapalım?” diyoruz. Evet biz bunları yaşıyoruz. Hiçbir şey bilmediğimiz için işverenin bize söylediklerine inanıyoruz.

Bizler ÜİD-DER’le yeni tanışıyoruz. Bir taraftan neden daha önceden tanışmadık diye hayıflanırken, bir taraftan da patronun bize dayattığı uzun çalışma saatlerinin yasal olmadığını öğreniyoruz. Şunu da öğreniyoruz, bizim sağlığımız bizleri uzun saatler çalıştıran patronların umurunda bile değil. ÜİD-DER’in başlattığı kampanyayı çok önemli buluyor ve destekliyoruz. Son olarak da diyoruz ki uzun çalışma saatlerinin ve sağlık problemlerimizin son bulması ancak tüm işçilerin örgütlenerek bir araya gelmesiyle mümkün olacak. ■

Taşeronla Hayır Diyelim, ÜİD-DER’in Kampanyasını Destekleyelim!

■ Ankara’dan Hacettepe Üniversitesi’nde çalışan taşeron işçileri

Merhaba kardeşler. Yaşadığımız sorunlar gün geçtikçe katmerlenerek büyüyor. Bir de taşeron işçi isek bu sorunlar daha da artıyor. Biz sağlık sektöründe çalışan taşeron işçileriz, taşeron işçilerin ortak sorunlarından bahsetmek istiyoruz.

Hepimizin aklına taşeron deyince öncelikle ücretlerimizin düşüklüğü gelir. Çalıştığım hastanede arkadaşlarımın hemen hemen hepsi ücretlerinin yükselmesi için ya ek işler yapıyor ya da fazla mesailere kalmak zorunda bırakılıyorlar. Bu kadar uzun çalışmamıza rağmen, hâlâ ayın sonunu getiremiyoruz çünkü. Örgütlü olmadığımız için ücretlerimizin yükseltilmesi amacıyla mücadele edemiyor ve bu nedenle çözüm olarak dayatılan fazla mesailere kalıyoruz. Hâlbuki işyerlerimizde birlik olduğumuzda ücretlerimizi yükseltebileceğimizi tarih bize gösteriyor. Bir zamanlar mücadele ile kazanılmış olan ikramiye ve bunun gibi birçok haklarımız taşeronlaşmayla birlikte elimizden alındı. Patronlar, taşeron sistemini bizim örgütsüzlüğümüzden güç alarak hayata geçirdi. Yeni çıkartılan yasalarla beraber artık patronların önlerindeki bazı engeller de kaldırılarak, asıl işler de taşeron firmalara verilebilecek. Bu da demek oluyor ki kardeşler, kadrolu işçilik tümüyle tarihe karışacak.

Bizleri ve çocuklarımızı iş güvencemiz olmayan, daha fazla sömürü koşullarının dayatılacağı günler bekliyor. Taşeron işçiler olarak sorunlarımız saymakla bitmiyor. Ama bu sorunlarımız çözümsüz değil. Ortak olan bu sorunlarımız, yine ortak yürüteceğimiz mücadeleyle çözülebilir. ÜİD-DER’in başlattığı “Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine, Taşeronlaşmaya Hayır!” kampanyası tam da biz işçilerin yaşadığı sorunları ve talepleri ortaya koyuyor. Bu kampanyaya tüm işçilerin destek vermesi ve bu kampanyayı büyütmesi gerekir. Aslında bunu yaparken patronlara “Asgari ücretle yaşamak istemiyoruz” diyerek tüm işçilerin taleplerini hep birlikte iletmış olacağız. İşte bu yüzden her işçinin bu kampanyayı sahiplenmesi gerekir. ■

Hangi Gençlik? Onlar ve Biz!

Toplumun önemli bir bölümünü gençler oluşturuyor. Toplumun genç kuşaklardan daima beklentisi olmuştur, olacaktır. Çünkü gençlik, genel olarak insanın enerjik ve yeni arayışlar içinde olduğu bir dönemi ifade eder. Gençler öğrenmeye, eğitime, bir şeyler yapmaya daha açık, hevesli ve enerjiktirler; henüz yaşamın getirdiği yükün altında ezilmemiş, paslanmamış, her şeyden önemlisi de tutuculaşmamışlardır. Peki, tüm gençleri aynı kefeyle koymak mümkün mü? Elbette hayır! Zira içinde yaşadığımız toplum sınıflara ayrılmış bir toplumdur. Adına kapitalizm denen bu düzende, üretim araçlarını/sermayeyi elinde tutan burjuvazi (patronlar sınıfı ve egemenler) bir tarafta; üreten, alın teri akıtan ve tüm zenginliği var eden işçi sınıfı ise öte taraftadır. Bu iki sınıfın arasında ise, küçük mülk sahibi dediğimiz küçük-burjuvazi var. Buradan da anlaşılacağı üzere, işçi sınıfı ile mülk sahibi sınıfın gençleri arasında uzaktan yakından bir ilişki ve benzerlik yoktur.

Mülk sahibi sınıflar ile işçi sınıfı gençlerinin yaşam biçimi, hayalleri, duyguları ve dünyaya bakışları farklıdır. Ama sömürü düzeninin sahipleri, işçi sınıfı gençlerinin aklını çelmek ve onları sınıf atlama hayalleriyle oyalamak için propaganda yürütüyorlar. Bunu özellikle öğrenci gençlik üzerinden yapıyorlar. Oysa işçi-emekçilerin çocukları çok zor koşullarda okuyorlar. Gece gündüz çalışan, fazla mesailere kalan işçi anne ve babalar, yaşamlarından kısarak çocuklarını okutuyorlar. Bu gençlerle bir eli yağda bir eli balda olan, dilediği gibi yaşayan ve yoksunluk nedir bilmeyen zengin sınıfın tuzukuru gençleri arasında nasıl bir benzerlik olabilir?

İşçi-emekçi ailelerin çocuklarının büyük çoğunluğu okuyamıyor ve işyerinin yolunu tutuyor. İşçi gençler günde 12-14 saat çalışıyor, meydana gelen iş cinayetlerine kurban gidiyor, uzuvlarını kaybediyorlar. İş kazalarında parmaklarını kaybeden gencecik işçiler, utanarak ellerini ceplerinden çıkartmıyorlar; kendilerini eksik görüyor ve hayatları boyunca psikolojik sorunlarla boğuşuyorlar. Genç yaşta kötü muamele ve aşağılamalarla karşılaşılıyor, onurları kırılıyor. Yaşamlarının baharında solan işçi sınıfının fidanlarıyla tuzukuru şımarık gençler arasında nasıl bir ilişki olabilir? İster öğrenci ister işçi olsun, işçi sınıfının gençleri için tek çıkış yolu örgütlenmek, bilinçlenmek ve kapitalist kâr düzenine karşı mücadele etmektir. Sömürüden, uzun iş saatlerinden, iş kazalarından kurtulmanın, rahat koşullarda okumanın, işsiz kalmamamın ve hayallerini gerçeğe dönüştürmenin tek yolu budur. ■

İşçi Sınıfının Evlâtları, UID-DER Saflarında Mücadeleye!

■ Gebze'den bir genç işçi

Kapitalist sistem işçi sınıfına nasıl eşitsiz ve adaletsiz davranıyorsa bundan işçi sınıfının evlâtları da nasibini alıyor. Bunlardan biri de eğitim sistemindeki eşitsizliktir. İşçi çocuklarına sunulan imkânlar düz lise, Anadolu lisesi, meslek lisesiyle sınırlıyken, burjuva çocuklarının özel okullar, kolejler, yurtdışındaki okullar gibi birçok seçenekleri vardır. Biz işçi sınıfının çocukları imkânsızlıklar içerisinde okumak zorundayız. Aslında daha baştan hikâyenin sonu bellidir.

Okullarda başarı hikâyeleri anlatılır. Çok çalışsanız diye başlayan cümleler "mutlu son"la biter her zaman. Okuldaki eğitim dışında ders çalışma imkânı genelde evle ve en fazlasından ailemiz zor belâ dershaneye gönderebilirse ucuz dershanelerle sınırlıdır. Ama zengin çocukları

özel okul, özel ders, özel sınıfları olan dershanelerde eğitim alırlar. Biz dişimizi tırnağımıza takarak sabah akşam çalışırken, bu aldığımız eğitimle aynı üniversite sınavına gireriz. Bu sınav sonunda onlar yine özel üniversiteye bizler ise zor belâ kazandığımız düşük puanlı bir üniversiteye gideriz. Üniversiteyi kazandığımızda da sıkıntılar bitmez. Hemen maddi sıkıntılar başımıza üşüşür. Bu yüzden okulu bırakan gençler oluyor. Okul masraflarıyla ailene yük olmamak için hem okuyup hem çalışsın. Bu şartlarda üniversiteyi zar zor bitirirsin ve bu sefer de iş bulma sorunuyla yüz yüze kalırsın. Karşına çeşitli engeller çıkar. İki yıldan beş yıla kadar deneyim arayanlar mı dersin, yabancı dil isteyenler mi... Üniversitede okurken çalışmak zorunda kalıyorsun ama kendi mesleğinde çalışmıyorsun. Garsonluk, anketörlük gibi işler yapıyorsun. Bunu da deneyim olarak gösteremeyince ne iş olursa yaparım deyip herhangi bir işe girmek istiyorsun.

Bizler de kendi çocuklarımızın eşitsiz şartlarda eğitim almalarını, kötü koşullarda çalışmalarını ve iş cinayetlerinde yaşamlarını yitirmelerini istemiyorsak, UID-DER saflarında kapitalist sisteme karşı mücadelede yer almamız gerekir. ■

Tekstil İşçileri Artık Yeter Diyor!

■ Bir grup tekstil işçisi

Bu gün milyonlarca işçi sefalet koşullarında, hiçbir iş güvenliği önlemi alınmadan çalışıyor. Düşük ücretler, uzayan iş saatleri, taşeronlaştırma biz işçilerin yaşam koşullarını daha da çökmez hale getiriyor. Dertleri sadece para kazanmak olan patronlar en doğal yasal haklarımızı bile gasp ediyor.

Biz bir grup tekstil işçisi de kendi işyerlerimizdeki çalışma koşullarından ve genelde tekstil işçilerinin yaşadığı sorunlardan bahsetmek istiyoruz. Öncelikle bütün işçilerin ortak sorunu olan düşük ücretlerden bahsedelim. Çalıştığımız işyerinde asgari ücret alıyoruz. Ücretlerimiz yetmediği için fazla mesailere kalıyoruz. Bu yüzden de çalışma süresi günlük 12 saati buluyor. Geçinebilmek için hafta tatilimiz olan Pazar günleri ailemizden feragat edip işyerine fazla mesaiye gidiyoruz. Bizim işyeri üç vardiya şeklinde çalışıyor. Gece vardiyasında çalıştığımızda çoğu zaman eşlerimizin, çocuklarımızın yüzünü göremiyoruz. Çünkü gece çalışıyor gündüz de uyuyoruz. Hele bir de kadın işçiyse işiniz daha zor.

İşyerinde çalışmakla işimiz bitmiyor. Evdeki temizlik, yemek ve diğer işleri de biz yapmak zorunda kalıyoruz. Bu yüzden de yeterince dinlenemiyor, çoğu zaman işe dinlenmeden gidiyoruz.

Diğer önemli ve can yakıcı sorununuz da iş kazaları. Son zamanlarda işyerinde iş kazaları artmaya başladı. Vardiyalı çalışma, makinelerin eski ve koruyucu aksamalarının işler hızlansın diye sökülmesi iş kazalarının en başlıca sebepleri arasında geliyor. Makinelerin eski olduğunu ve bazı riskli durumları şeflere, amirlere söylememize rağmen onlar hiçbir önlem almıyor ve dikkatli olun deyip geçiştiriyorlar. Bunlardan kaynaklı iş kazaları yaşandığında ise sanki biz bile kolumuzu, parmağımızı makineye kaptırmışız gibi bizi tehdit eden, suçlayan açıklamalar yapıyorlar. Çoğu işyerinde olduğu gibi, kazadan sonra iş kazası raporu bile tutturuyorlar. Kazanın üstünü örtbas etmek için kimseye duyurmadan özel hastanelere götürüyorlar.

Evet arkadaşlar, daha burada saymadığımız irili ufaklı bir sürü sorunu-

muz var. Patronlar daha fazla kazanmak için bizi daha fazla çalıştırmanın, hafta tatili olan Pazar günümüzü bile fazla mesai ücreti ödemediği çalıştırmanın peşindedir. Biz işçilerin nasıl yaşadığının onlar için hiçbir önemi yoktur.

Çoğumuz bu haksızlıkların farkındayız ve yaşayarak görüyoruz. Ama tek başımıza bu sorunları çözemeyiz. Çünkü bu sorunları dile getirdiğimizde patronlar bize kapıyı gösteriyorlar. Bu yüzden bütün işçiler ortak hareket etmek zorundayız. Bunun için de birlik olmalı ve birbirimize güvenmeliyiz. Çoğu zaman haklarımızı bilmediğimiz ve bilinçli olmadığımız için haklarımızı arayamıyoruz. Dolayısıyla haklarımızı öğrenmeli ve bilinçli olmalıyız. ■

Evde Çalışan Bir İşçinin Yaşam Mücadelesi

■ Kavakpınar'dan bir emekçi kadın

Eve iş olarak çalışan bir kadıyım. İşyerlerinde kullanılan toz maskelerinin montajını yapıyorum. 200 adet maske karşılığında sadece 5,5 lira alıyorum. Akşam saat yedide başlayıp gece iki-üçe kadar 400 adet yapabiliyorum. Yani 7-8 saat çalışmanın karşılığında 11 lira alıyorum. Haftada 2-3 gün gelen iş karşılığında ayda en fazla alabildiğim ücret 100 lira oluyor. Bunca emek karşılığında aldığımız para, para değil. Hak ettiğimiz bu değil.

Ama birçok insan “kadın evde oturup ne yapıyor ki, evde oturacağına bu işi yapar. Evde oturan için bu fiyat iyi” diye düşünüyor. Hatta eve başka işler alan kadın arkadaşlar daha düşük ücret alıyorlar. Bizimkine iyi bile diyorlar. Akşam çocuklar okuldan geldikten sonra örtü serip işin başına oturuyoruz ve saatlerce kalkmıyoruz. Çocuklar artık sıkılıyor ve iş yapmak istemiyorlar. Ama yapacak bir şey yok. Çocuklara “istediklerinizi alabilmek için bu işi bitirmemiz gerekiyor” diyorum, onlardan da yardım istiyorum. Çocuklardan biri paten istiyor, diğeri tabletini tamir ettirmek istiyor. Tek kişinin çalışması ile bıraktım çocukların isteklerini karşılamayı, evin kirasını, faturaları karşılamak bile çok zor. Mecburen ben de az da olsa eve katkı olsun diye bu işi yapıyorum. Saatlerce

hızlı hızlı aynı hareketleri yapmaktan kollarım, boynum, belim ağrıyor. Bel ve boyun fitiği oluşmaya başladı. Meslek hastalıkları sadece işyerlerinde değil, patronların sigortasız, yemek masrafı bile olmadan çalıştırdığı eve iş alan biz kadınlarda da ortaya çıkıyor. Üstelik bir gün hastalansan ya da eve bir misafirin gelse işi yetiştiremezsen işveren hemen hesap sormaya kalkıyor, iş vermemekle tehdit ediyor. “Yapamıyorsan yapacak çok!” diyor.

Bunca emeğimizin karşılığında bir günlük ekmek paramızı ancak çıkarıyoruz. Zenginler lüks içerisinde yaşıyorlar. Ay sonunu nasıl getireceğim, çocuğumun istediğini nasıl karşılayacağım diye düşünmezler. Ama biz öyle değiliz. Çocuğumuzu gezmeye, sinemaya götürürken bile hesap yapmak zorunda kalıyoruz. Ama eğlenmek, sinemaya gitmek bizim çocuklarımızın da hakkı. Bu sorun sadece benim ya da bir başkasının sorunu değil. Hepimizin sorunu. İşte bu nedenle ÜİD-DER'in başlattığı “Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine, Taşeronlaştırmaya Hayır!” kampanyasını destekliyorum. Ücretler yükseltmeli, iş saatleri düşürülmeli ve işçilerin daha iyi koşullarda yaşaması için zaman bırakılmalıdır. Çocuklarımıza güzel bir gelecek sağlamak için birlik olmalı ve hep birlikte mücadele etmeliyiz. ■

Umur'da Tirajla Birlikte "İş Kazaları" da Arttı

■ Umur matbaasından bir işçi

Ben Umur matbaa fabrikasında yıllardır çalışmakta olan bir matbaa işçisiyim. Son birkaç aydır fabrikamızda biz işçiler açısından bazı şeyler daha da kötüye gitmeye başladı. Yakın dönemlerdeki "iş kazaları"nın artması da bunlardan biri. Geçtiğimiz haftalarda benim haberim olan iki "iş kazası" gerçekleşti ve arkadaşlarımız makinelere parmaklarını kaptırdı. Bunlar küçük kazalar gibi gösterilmeye çalışılıyor. Ezilme ve tırnak çekilmesi ile sonuçlanan bu vakalar hem görmezden gelinecek gibi değil hem de daha büyüklerinin de olmasının olası olduğunu gösteriyor.

Bu olayların en önemli nedenlerinden biri bizleri yarıştırmak üzere kurulan performans sistemi. Yapılan performans toplantısından sonra ücret zamlarımızı çıkarttığımız tiraja göre alacağımız söylendi. Tiraj listeleri artık hayatımızda önemli bir yer tutmaya başladı. "Ben daha çok yapmalıyım" diyerek makinelerin ayarlarını yükseltip daha çok iş çıkarmaya çalıştık. Bu, aramızda tartışmalara neden oldu. "O yapıyor sen niye yapmıyorsun?" denilerek birbirimize daha fazla düşman edildik. Ama daha fazla yapmanın bir sınırı vardı. Bu da makinelerin kapasitesiydi. Fakat yarış başlamıştı bir kere, makine buna engel olamazdı çünkü işin içinde para vardı.

Bunun üzerine arkadaşlarımız makineyi yavaşlattığını düşündükleri sensör ve kapakları çıkarmaya başladılar ve bu yapılar idareciler tarafından görmezden gelindi. Çalışma temposunun artması, vardiyalı çalışma, fazla mesai ve iş güvenliği araçlarının sökülmesi çıkan iş sayısını arttırdı ama iş kazalarını da arttırdı. Bu da yetmezmiş gibi iş kazası geçiren arkadaşlarımızı dikkatsizlikle suçlayıp bütün kabahati bu arkadaşlarımızın üzerine attılar. Sanki 50-100 lira fark vererek bizleri bu yarışa zorlayan, birbirimizle kavga etmemize neden olan ve iş kazalarının önünü açan onlar değilmiş gibi kabahatli biz olduk.

Arkadaşlar! Biz çalışmaktan kaçmıyoruz. Yıllardır çalışarak Umur'u büyüttükçe büyüttük. Bunun karşılığında aldığımız ücretler ise hep piyasanın altında kaldı. Fakat ücretlerimizi yükseltmenin yolu iş güvenliği araçlarını sökerek ve arkadaşlarımızdan daha fazla iş yapmak için kendimizi parçalayarak tirajı arttırmaktan geçmiyor. Bunun yolu her

ay kapımıza gelen ÜİD-DER'in dediği gibi birlik olmaktan geçiyor. Artık aramıza sokulan tüm fesatları kaldırıp birbirimize güvenmeliyiz. Çünkü ancak birlikte hareket edersek ücret ve çalışma koşullarımızı değiştirme şansımız olur. ■

GÜVENLİ ÖLECEK
İÇİN
ÖRGÜTLEN
MÜCADELE ET

PATRONLARIN
OYUNUNA GELME

Sendikalı ve Örgütlü Olmak

■ Gebze'den bir metal işçisi

İş saatleri uzadıkça uzuyor, taşeronluk hemen hemen her fabrikada uygulanıyor. Esnek çalıştırma, telafi çalışması derinleşerek devam ediyor. Bunlar yetmezmiş gibi biz işçiler için önemli bir hak olan kıdem tazminatı da gasp edilmek isteniyor.

Patronlar sınıfının saldırıları çok yönlü devam ederken, Türkiye'nin ekonomik anlamda lokomotif sektörü olan metal sektöründe toplu sözleşme süreci devam ediyor. Metal sektörü Türkiye işçi sınıfı mücadelesi bakımında da kilit bir sektördür. 1980 öncesinde sınıf hareketinin dinamosu olan metal işçileri bugünlerde toplu iş sözleşmesi sürecindedir. Patronların örgütü olan MESS karşısında üç sendikanın yapmış olduğu görüşmelerde idari ve sosyal yardımlar konusunda bazı maddeler hariç anlaşma sağlanmış durumda. Ücretler konusunda ise uyuşmazlık tutanağı tutuldu. Görünen o ki Türk Metal'in %14'lük zam talebi karşısında pazarlıklar sonucu orta yolda anlaşacaklar. BMİS'in talebi ise ücreti düşük olan işçiler için ortalama %30, diğerleri içinse %17 civarı zam verilmesi yönünde. Yani maaşı 1000 TL olan bir işçi eğer anlaşma sağlanırsa 1300 TL alacak.

Türkiye'de metal sektöründe 1,4 milyondan fazla işçi çalışıyor. Fakat bunların sadece 220 bini sendika üyesi. Toplu sözleşmeden faydalananların sayısı ise bunun yarısı kadar, yani 110 bin civarında. Metal sektöründe çalışanların toplamıyla karşılaştırdığımızda bu oran %10 bile etmiyor. Bu rakamlar da bize sendikaların geldiği durumu göstermektedir. Bu bakımdan yürütülen sözleşme süreci dahil tutulması gereken ana yol, göstermelik eğitim ve eylemlerden ziyade metal işçilerinin sendikalılık oranını arttırmak ve onları sınıf temelli eğitimlerden geçirmektir. Üye sayılarının ve etkinliğinin bu kadar gerilemiş olması elbette sendikaların içinde bulunduğu ataletle ilgilidir.

Sendikalar bizimdir, işçi sınıfının örgütleridir. Sendikalı olmak, üyeler olarak sendikalarımızı ilerletmek, hem ekonomik hem de diğer sorunlar konusunda daha aktif hale getirmek bizlerin de sorumluluğudur. Üzerimize düşeni kavramalı ve bu sorumlulukla çalışmalıyız. Ancak böyle olabildiğinde sendika yöneticilerinin hatalarını sorgulayabilir ve hesap sormaya hakkımız olabilir. Sendikaların yürüttüğü toplu iş sözleşmelerinden üye eğitimlerine, grev ve direnişlerini yürütmesinden yeni işyerlerinin örgütlenmesine kadar her alanda aktif görev almalı, sendika yöneticilerinin ensesinde olmalıyız. Bizlere düşen görev de işçi sınıfının tabanında, sınıf bilinçli, sınıfına güvenen, sınıfının bağımsız siyaseti doğrultusunda mücadele eden örgütlü işçileri çoğaltmaktır. ■

Kriterlere Uymayan İşsiz Adam

■ Mersin'den işsiz bir işçi

İşçilerin çalışma hayatında çektikleri sıkıntılar bitmek bilmiyor. Uzayan çalışma saatleri, düşük ücretler, güvensizlik, iş kazaları bunlardan sadece bazıları. Genel olarak çalışma hayatı çeşitli sorunlarla dolu. Bütün bunların öncesinde çalışma hayatına başlamadan önce çekilen sıkıntılardan birisi de işsizlik olmakta. Çalışmaya başlamak için, patronların çeşitli koşullarını kabul etmek ve çeşitli kriterleri taşımak gerekiyor. Ben de bir süre öncesinde işsizler kervanına katılan bir işçiyim. Belli bir süredir de iş bulmak ve çalışabilmek için durmadan çaba sarf ediyorum. Ancak iş arama sürecinde karşılaştığım o kadar fazla tuhaf durum var ki, anlatmakla bitmez.

Belli bir süre boyunca geçirdiğim öğrencilik hayatından sonra, çalışmak için iş aramaya başladım. Ancak karşılaştığım durum şu oldu; mevcut olan işlerde patronların aradığı hiçbir kriteri uymuyorum, ya da bana dayatılan koşullar o kadar kötü ki o işyerinde örgütsüz biçimde, kötü koşullarda çalışan işçi arkadaşların haline mi üzülüyüm yoksa kendi derdime mi yanayım karar veremedim. Örneğin görüşmeye gittiğim fabrikalardan birisinde patronun bana söyledikleri şunlar: “Çalışma saatimiz haftada 7 gün 12 saat. Mesaieleri biz belirleriz. Çalışma sırasında

diğer işçilerle konuşman yasak. Yarım saat yemek molası sonrası soluksuz çalışma. 2 aylık bir süre de deneme süreci olarak geçecek. Önceden de hiçbir yerde çalışmadığım için amirlerin sözünden çıkmaman gerekiyor.”

Duyduklarım önce beni şaşkınlığa uğrattı ve bir süre kendime gelmeye çalışıyorum, sonra da bu halde çalışan işçilerin durumuna üzüldüm oradan ayrılıyorum. Bu yaşadığım örneklerden sadece birisi. Bu ve buna benzer pek çok işyeriyle yaptığım görüşmelerde yaşadığım sorunlar hep benzer oldu. Ya “sen bizim kriterlerimize uymuyorsun” dendi ya da “bizim koşullarımız bunlar, çalışmak istersen buyur çalış, çalışmazsan sen bilirsin” cevabını aldım.

Oysa üniversiteye girerken sistem ne umutlar veriyordu bana. Okursam düzenli, iyi bir işim olacak, hayatım rahat geçecekti. Şimdi karşılaştığım tabloya bak. Elbette ben öğrenciliğim sırasında örgütlendiğim ve mücadeleye katıldığım için bunlarla karşılaşacağımı biliyordum. Ancak bu boş hayallere kanıp sonra da uyanamayan çok sayıda işçi-emekçi çocuğu arkadaşım var. Onların da bu gerçekleri görüp işçi sınıfı mücadelesine katılması gerekiyor. Sistemin pompaladığı bireysel kurtuluş hayalleri aldatmacadan başka bir şey değil çünkü. Ben UID-DER’li bir işçi olarak biliyorum ki, işçi sınıfı olarak bu sorunların üstesinden ancak örgütlü biçimde mücadele ederek gelebiliriz. ■

Yazsam Ne Olacak?

■ Taşeron olarak çalışan bir PTT işçisi

Hemen başlığa bakıp o zaman niye yazdın demeyin. Çalışmakta olduğum işyerinde son dönemde yaşadıklarım bana bu “ne olacak” meselesini yazmam gerektiğini hissettirdi. UID-DER’in internet sitesi de, bülteni de biz işçilerin sorunlarını ve çözümlerini duyurmak için var. O yüzden UID-DER’e yazmaya karar verdim.

Sorunlarımız konuşulmaya başlandığında, birlik olalım dendiğinde, işçi arkadaşlarımız sıkça “ne olacak” türünden cevaplar verebilmekte. Bu cevaplarla ilk karşılaştığımda bu kadar dikkatimi çekmemişti ama beni zamanla artık bu kadar da olmaz deme noktasına kadar getirdi.

İşe ilk başladığım zamanlarda bir sabah işe giderken otobüste işyerinden bir arkadaşıma denk geldim. Biraz konuştuktan sonra sohbet işyerindeki sorunlara geldi. İş yükünün çok oluşundan ücretlerin düşük oluşuna, yol ve yemek parasının düşük oluşundan senelik izinlere kadar birçok sorunumuzu konuştuk. Bu kadar sorun konuşulduktan sonra çözüm de konuşulmadan olmaz elbette. Haliyle sıra ona da geldi. Tam birlik olmalıyız, bir de sendikamız olsa diye konuşurken, “sen ben olsak ne olacak, başka gelen olmaz” diye ilk “ne olacak” golünü yedim. Hemen bir atak yaptım ve “böyle başlar, başka gelenler de olur” dedim. İkinci gol geldi: “Birlik olsak ne olacak, hepimizi kovarlar.” 2-0’dan da maç alınır ya da beraberlik olsun diye “o zaman sendikamız olur, kolayca kovamazlar” dedim. Üçüncü gol geldi: “Sendika olsa ne olacak, eski sendikalar yok.” Böylece işyerine mağlup ama bir

sonraki maçı almak için ne yapmalıyım diye düşünerek işbaşı yaptım.

Daha sonra bir gün maaşlarımız ödenmediği için hepimiz çalışmayarak grev yaptık. Arada “grev yapacaksınız da ne olacak” deyip katılmayanlar oldu ama bu sayede taşeron şirkete ücretlerimizi ödetmeyi başardık. Bir zaman sonra artık bu yaptığımız grevler de taşeron şirkete yola getirmez oldu. Bu sefer gündemimize bir yürüyüş yapmak girdi, hem de ana şirkete karşı. Bir sendikanın öncülüğünde toplandık ve Kadıköy’de buluştuk. Hem de “siz de gelin arkadaşlar” dendiğinde “yürüsek ne olacak” deyip gelmeyenler hiç de az olmamasına rağmen kalabalık bir yürüyüş yaptık. Bu yürüyüşten sonra taşeron firma ile sözleşme sonlandırıldı. Şimdi maaşlarımızı ana şirket ödüyor.

Bu arada tüm bu yaşadıklarımızdan sonra maçın rövanşını almamız lazımdı ve bu sefer bizim golcü sayımız çoktu. Bir arkadaş “maaşlarımız ödendi mi? diye sohbeti başlattı. Hemen cevap geldi: “Ödenmese ne olacak?” “çalışmayacağız”, “çalışmasan ne olacak?” “grev yaparız”, “grev yapsan ne olacak?” “yürüyüş yaparız”... İşte bunun sayesinde maaşlarımız zamanında yatmaya başladı. Bu attığımız gol arkadaşlarımıza değil yönetimeydi ve 10 gol değerindeydi. Bu sayede bu maçı aldık. Gerçi “zamanında yatsa ne olacak, üç kuruş para” diye bu ne olacaklar bitmedi ama bizim de mücadelemiz bitmedi. Patronların açgözlülüğüne ve bazı işçi arkadaşlarımızın yılgınlık ve güvensizliğine rağmen mücadeleye devam edeceğiz. Ne olacak demeyin, gelin beraber yaşam koşullarımızı değiştirelim. ■

Dur De!

Toprak kana doydugu, hava baruta
Ocaklar bedene
Beton yığınlar eritiyor her gün usta bedenleri
Makinelerin dişlilerinde çocuk bedenler
Değirmen gibi öğütüyor çarklar, dişlilerinde ellerimizi kollarımızı
Yatların, katların görkeminde kayboluyor umutlarımız, hayatlarımız.
Neyin diyeti, neyin bedeli bu?
“Sorma!” diyor yağlı göbekli, parlak suratlı düzenin cambazları
“Durmak yok!” diyor düzenin ikiyüzlü temsilcileri, “yola devam!”
Düzenin bekası, patronların zevk-u sefası için.
Daha kaç beden gerek, kaç çocuk, kaç baba, kardeş?
Ne yapmalı da çevirmeli hayatın akışını tersine?

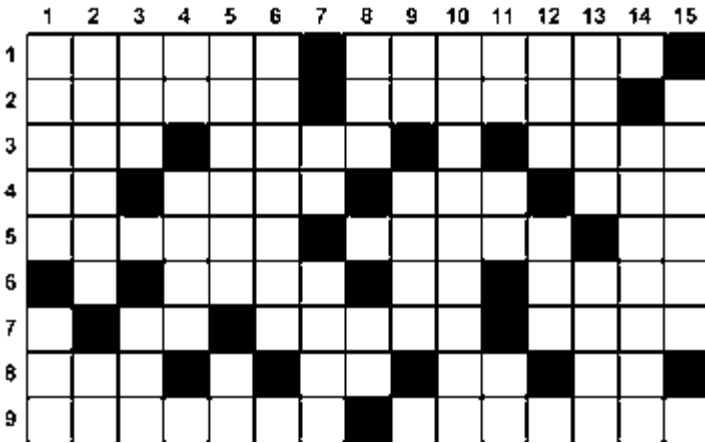
Haykır öfkeni, yetmedi mi bunca yaşanan
Dur de!
Kaldır başını yukarı
Sık nasırlı ellerinle yumruğunu

İndir cellâtların üzerine
İndir ki dinsicin acılar, acılarımız
Gülsün çocuklarımız, analarımız, kardeşlerimiz.
Dur de!
Sömürüye, açlığa, yoksulluğa
Savaşlara, kana baruta
Dur de!
Uzayan iş saatlerine, düşük ücretlere
Pazardan mal satın alır gibi emeğimizi satın alan taşeron cambazlara

Ancak tek senle olmaz “DUR DEMEK!”
Çoğalmak, büyümek ve birlikte yürümek gerek
Haramilerin saltanatını yıkmak için,
UID-DER’de örgütlenmek gerek!

Sarıgazi’den bir kadın işçi

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. İşçilerin temel ihtiyaçlarını karşılaması için ödenen, ama patronların bir akşam yemeğini bile karşılamayan ücret. Polis tarafından gözaltına alındıktan sonra kaybedilen 43 öğrenci için yapılan eylemlerle gündeme gelen Güney Amerika’daki ülke.
2. Kafa tutan, isyan eden. Bir şeyi oluşturan parçaların kendi aralarında ve parçalarla bütün arasında bulunan uygunluk, oran.
3. Adı sıkça meydana gelen göçük ve iş cinayetleriyle anılan Türkiye Kömür İşletmeleri’nin kısaltması. Sonuç. İnatçı, kaba, bön, gülmez.
4. İskambilde birli. Ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı, sıhhatli. Yaz yağmuru. Canlıların bedenindeki hayatı sıvı.
5. Çok ses çıkaran, inleyip duran. Sığır, hindi vb. etinden yapılan, genellikle dilimlenerek soğuk yenen bir yiyecek. Rota kelimesinin sessizleri.
6. Babanın erkek kardeşi. Tekrar edince tır ve konteynır taşımacılığında kullanılmak amacıyla inşa edilen büyük kapasiteli özel

gemi anlamına gelen sözcük. Bayındırlık.

7. Tulyum’un simgesi. Daha uğurlu, daha bereketli anlamına gelen erkek ismi. Mürekkep hokkalarına konulan ham ipek.
8. Cet. Kovuk, mağara. Hayır anlamında kullanılan bir söz. Milattan önce.
9. Patronların işleri alt işverenlere vererek işçileri çok daha ucuza çalıştırdıkları sistem. Nöbetleşe çalışma, posta.

Yukardan Aşağıya

1. Giyecek, çanta, ayakkabı vb. şeylerde, kumaşın veya derinin iç tarafına geçirilen ince kat. Özel gezinti gemisi.
2. Sekerek oynan bir çocuk oyunu. Uzaklık belirtir.
3. Kül rengi. Tuz ve oksitlerden olan sert ve katı madde.
4. Beyaz leke. Yaratılmış bütün canlılar anlamına gelen kelime.
5. Resim yapan sanatçı. Tümör.
6. Bir kimseye maddi veya manevi olarak yapılan aşırı eziyet.
7. Bir sayı. Dini tören.
8. Bir renk. Manganın simgesi.
9. Rütbesiz asker. Kenarları ve açıları birbirine eşit olan dörtgen.
10. İspanya’nın kuzeydoğusunda yer alan özerk bölge.
11. Kalayın simgesi. Şaşma, şaşkınlık bildiren söz. Hendek.
12. Verme, ödeme. İnce ve uzun metal çubuk.
13. Yalanı kaç defa söyleyince doğru olacağına inanılır? Hala.
14. Bankaları ve iş hanlarıyla ünlü Haliç’in ağızda yer alan Beyoğlu’na bağlı semt.
15. Karşıt.

Geçen Ayın Çözümü

İşçilerin Sordukları / 31

İkramiye ödemesi nedir?

İkramiye işyerinde aylık ücretten farklı olarak belli dönemlerde işçiye verilen sosyal bir haktır. Ücretlere yapılan komik zamlar, hayat pahalılığı ve artan vergiler ücretleri eritiyor. Bu nedenle, geçmişten günümüze işçiler, ikramiye hakkı için mücadele etmişlerdir.

1980 askeri faşist darbesinden önce, birçok sendikali işyerinde işçiler, patronlarla yapılan toplu sözleşmede 4 veya 6 ikramiye verilmesini kabul ettirmişlerdi. Her iki ya da üç ayda bir, 1 aylık ücret tutarında ikramiye alıyorlardı. Darbeyle örgütlü gücü zayıflatılan ve sendikalaşma oranı düşürülen işçilerin çok küçük bir azınlığı ikramiye alıyor artık. Eskiden 6 ikramiye alan işçiler, bugün en çok 4 ikramiye alıyor. Kimi işyerlerinde ikramiye bordroya yansıtılmadan elden veriliyor. Patronlar işçinin işe gelmediği günleri ücretten kestiği gibi, ikramiyeden de kesmek istiyor. Örneğin Paşabahçe patronları cam işçilerine ve metal patronları da MESS sözleşmeleriyle metal işçilerine aynı saldırıyı dayatıyorlar. İşçinin işe gelmediği, istirahat aldığı günler ikramiyeden kesilmek isteniyor.

İkramiye ödemesi nasıl yapılır?

İkramiye ödemesi İş Kanunu'nun 32. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre işçinin aldığı ücretin yanı sıra prim, ikramiye ve bu nitelikte her türlü ödemelerin ücret eki kabul edilmesi nedeniyle ikramiyelerin de işçinin banka hesabına yatırılması gerekmektedir. İkramiye ödemeleri işçiye elden verilemez. İşçinin banka hesabına yatırılmalıdır.

İkramiye sadece sendikali veya kadrolu işçilere mi verilir?

İkramiyenin işyerlerinde sendikali sendikası, kadrolu kadrosuz bütün işçilere verilmesi gerekir. Patronun işyerinde tüm işçilere eşit davranma zorunluluğu vardır. Ayrıca işyerinde taşeron olarak çalışan işçilerin ikramiye alacaklarından hem asıl işveren hem de taşeron şirket sorumludur. Fakat birçok fabrikada sendikası, taşeron ve geçici işçiler ikramiye hakkından faydalanamamaktadır.

İkramiyeler tek taraflı olarak kaldırılabilir mi ya da azaltılabilir mi?

Patron işçiye haber vermeden ve onayını almadan ikramiyeyi kaldıramaz ya da miktarını azaltamaz. İş Kanunu'nun Çalışma Koşullarında Değişiklik ve İş Sözleşmesinin Feshi başlıklı 22. maddesinde işyeri koşullarında yapılacak esaslı değişikliklerin yapılabilme koşulları düzenlenmiştir. Patron, iş sözleşmesiyle veya iş sözleşmesinin eki niteliğindeki personel yönetmeliği ve benzeri kaynaklar ya da işyeri uygulamasıyla oluşan çalışma koşullarında yapacağı değişiklikleri ancak durumu işçiye yazılı olarak bildirmek suretiyle yapabilir. Bu şekilde yapılmayan ve işçi tarafından altı işgünü içinde yazılı ola-

rak kabul edilmeyen değişiklikler işçiye bağlamaz. İşçi değişiklik önerisini bu süre içinde kabul etmezse, işveren değişikliğin geçerli bir nedene dayandığını veya fesih için başka bir geçerli nedenin bulunduğunu yazılı olarak açıklamak ve bildirim süresine uymak suretiyle iş sözleşmesini feshedebilir. Toplu iş sözleşmesi ile kararlaştırılan ikramiyelerde yapılacak değişiklik ise, işçinin bireysel feragati ile geçerli olmaz.

İkramiyesi ödenmeyen ya da azaltılan işçi ne yapmalıdır?

İkramiyesi ödenmeyen ya da kesilen işçi kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkına sahiptir. İkramiyenin gününde ödenmemesi halinde işçinin İş Yasası'nın 24/II-e maddesi uyarınca iş sözleşmesini haklı olarak feshetme hakkı var. İkramiyenin yirmi gün ve daha fazla süreyle ödenmemiş olması da yasanın 34. maddesine göre işçiye iş bırakma hakkını sağlar. Fakat doğru olan işçilerin patron tarafından ödenmeyen ikramiyelerini almak için yan yana gelip mücadele etmeleridir.

İkramiyeler kıdem tazminatı hesabına dâhil edilir mi?

Kıdem tazminatı işçinin giydirilmiş brüt ücreti üzerinden hesaplanmaktadır. Haksız bir şekilde işten çıkartılan bir işçinin kıdem tazminatı işyerinde aldığı ikramiyeler de dâhil edilerek hesaplanmak zorundadır.

Geriye dönük ikramiye alacakları alınabilir mi?

İkramiye alacağı beş yıllık zamanaşımına tabidir. Bir işyerinde çalışanlara verilen ikramiye, örneğin 2009 yılı başından itibaren işverence duyurularak kaldırılmış olsun. Bazı işçiler ikramiyelerin kaldırılmasını imzalı beyanları ile kabul etmiş olsun. Diğer işçilerin bu değişikliği kabul ettiğine ilişkin beyanları yoksa ikramiyenin tek taraflı olarak kaldırılmasının işçi yönünden bağlayıcı niteliği yoktur. İş Yasası'nın 22. maddesi uyarınca bu değişiklik işyeri koşulu haline gelmemiş olacaktır. O halde işçi 2009 ila 2014 arası ikramiye alacaklarını alabilir. İşçi, işe iade kararı üzerine çalıştırılmadığı dört aya kadar boşta geçen süreye ait ikramiyesini de alabilir. ■

Zalimler Vuruyor, Ezilenler Direniyor!

“Nefes alamıyorum...” 43 yaşındaki 6 çocuk babası yoksul siyah bir emekçi olan Eric Garner’ın, son sözleriydi bunlar. Çakallar gibi “avlarının” üzerine üşüşmüş ırkçı beyaz Amerikan polisi, Eric Garner’ı sokak ortasında güpegündüz boğazlayarak katletti. Cinayeti apaçık gösteren kamera görüntüleri, ırkçı ABD yargısı tarafından delil olarak kabul edilmedi. Katil polislerin yargılanmadan suçsuz ilan edilmesi, siyahlar başta olmak üzere, ırkçılığı reddeden vicdan sahibi beyaz emekçileri ayağa kaldırdı.

Garner’ın katillerine verilen takipsizlik kararı çıktığında, Ferguson’da siyah bir genç olan Michael Brown’ın 9 Ağustosta polis tarafından vurularak öldürülmesine karşı başlayan kitle isyanı devam ediyordu. Michael Brown’ın katilleri hakkında da yargılanmasına gerek olmadığı kararı açıklanmıştı. Bu kararın açıklanmasından önceki hafta, ABD’nin değişik yerlerinde polis biri 12 yaşında iki siyahı daha öldürmüştü. Siyah ve beyaz işçi-emekçiler haksızlığa ve adaletsizliğe isyan ettiler ve alanlarda birleştiler. Haksızlığa isyan, ezilen kitleleri yoksulluğu, eşitsizliği ve ırkçılığı sorgulamaya yöneltti. “Adalet Yoksa Barış da Yok”, “Nefes Alamıyorum” diyen emekçiler, “rüyalar ülkesi” olarak propaganda edilen ABD kapitalizminin yüzündeki demokrasi maskesini indirdiler. “Adalet Ancak Devrimle Sağlanır” pankartları taşıyan işçi-emekçiler, kapitalist ABD yargısına güvenmediklerini ifade ediyorlar. ABD’de emekçiler sefalet koşullarında yaşarken, mülk sahibi sınıflar lüks bir yaşam sürüyorlar. İşte başlayan gösterilerin bir isyana dönüşmesinin nedeni budur.

Aslında dünyanın birçok bölgesinden emekçilerin isyan haberleri geliyor. Meksika’da 43 öğrencinin devlet yöneticileri ve mafyanın kirli işbirliği ile katledilip cesetlerin yok edilmesi, emekçilerde infiale yol açtı. Öğrencilerin bulunması, katillerin ve emri veren yöneticilerin yargılanması için başlayan gösteriler, ülke çapında tüm gençliğin katıldığı kitlesel protestolarla ve işçi sınıfının grevleriyle güçlendi. Artık, Meksika’nın baskıcı, sömürücü düzeni, uyuşturucu mafyasıyla kirli ilişkiler içindeki rejimi sorgulanıyor. Yoksulların isyanı, tüm işçi-emekçilerin bu kokuşmuş düzenden kurtulma umutlarını yeşertiyor.

Avrupa’nın pek çok ülkesinde sermayenin kemer sıkma saldırıları karşısında işçiler, kitlesel protestolar ve grevlerle ayağa kalkıyorlar. Belçika’da ülke çapına yayılan genel grevler hayatı durduruyor. Sömürü düzeninin polisi işçilere saldırıyor, ama işçiler geri adım atmayıp direniyorlar, baskıya boyun eğmiyorlar. Fransa’da petrol rafinerisi ve tren yolu işçileri, Almanya’da Lufthansa havayolu işçileri ve büro emekçileri, İngiltere’de itfaiye çalışanları patronların saldırılarına grevlerle karşılık veriyorlar. İtalya işçi sınıfı hükümetin gerici reformlarına karşı mücadeleyi yükseltiyor. Avrupa kapitalizminin, işçileri hakları için mücadele etmekten alıkoymak üzere ileri sürdüğü “sosyal refah” yalanı çökmüş bulunuyor.

Dünyanın dört bir yanında patlak veren tüm bu mücadeleler, işçi-emekçi kitlelerin sömürü, eşitsizlik ve adaletsizliğe karşı biriken öfkelerini dışa vuruyor. İşçiler, birlik olmadıkları zaman uzun yıllar boyunca baskı ve sömürü koşullarına sessiz kalabiliyorlar. Ancak gün geliyor; emekçilerin birikmiş öfkeleri protestolarla, grevlerle, ayaklanmalarla patlamalı biçimde açığa çıkıyor. 2010’da, 26 yaşındaki Tunuslu yoksul bir seyyar satıcı olan Muhammed Buazizi, tezgâhına el konulması üzerine kendisini yakarak intihar etmişti. Bir diktatörlük rejimi altında işsizlik ve yoksullukla kıvranan Tunuslu emekçilerin biriken öfkeleri Buazizi’nin yaktığı ateşle büyük bir yangına dönüşmüş; Tunus’ta başlayan ayaklanma tüm Arap dünyasındaki diktatörlükleri sallamıştı.

Umutsuzluğa yer yok! Yıllar boyu tüm haksızlıklara boyun eğen ezilen ve sömürülen kitleler, günü geldiğinde “artık yeter” diyerek baskıcı rejimlere ve çürüyen kapitalist sömürü düzenine karşı şanlı isyanlarla ayağa kalkabiliyorlar. Tarihin nice örnekte gösterdiği gibi, ancak ayağa kalkan emekçilerin önceden bir hazırlığı varsa, yani net hedeflere sahip bir örgütlülükleri varsa, zalim egemenler emekçilerin haklı isyanı karşısında duramazlar. Çatlamış toprak suya ne kadar muhtaçsa, işçi sınıfı da örgütlenmeye o denli muhtaçtır. Dünyanın dört bir yanında filizlenen mücadeleler, işçi sınıfının örgütlü mücadelesiyle kök salacak, sömürsüz dünyanın yolunu açacaktır. ■